

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Tid:	Tisdagen den 5 oktober 2021 kl. 13:15-15:30	
Plats:	Stadshuset och distans	
Beslutande:	Hans Lindberg (S), ordförande Anders Ågren (M), vice ordförande (distans) Janet Ågren (S), (distans) Andreas Lundgren (S) tjänstgörande ersättare i stället för Tomas Wennström (S), (distans) Bore Sköld (V), (distans) Mattias Larsson (C), (distans) Peder Westerberg (L), (distans)	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Anders Ågren	
Sekreterare:	Digital signatur Tomas Jakobsson	§§ 297-319
Ordförande:	Digital signatur Hans Lindberg	
Justerare:	Digital signatur Anders Ågren	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott
Sammanträdesdatum:	2021-10-05
Anslaget har satts upp:	2021-10-11
Anslaget tas ner:	2021-11-02
Förvaringsplats:	Kommunledningsstaben, nämndskansliet
Underskrift:	Digital signatur Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstemän (distans)

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Mattias Mitz, presskommunikatör

Urban Helmersson, upphandlingschef, § 297-299

Karin Isaksson, förvaltningschef Teknik och Fastighet, § 319

Christina Lundgren, chef fastighetsförvaltning, § 319

Ann-Christine Gradin, utbildningsdirektör, § 319

Nicklas Wallmark, biträdande utbildningsdirektör, gymnasiechef, § 319

Peter Vigren (S), ordförande i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, § 319

Dan Gideonsson, ledningskoordinator, § 311-315

§ 297

Diarienum: KS-2021/00892

**Upphandling: Transporter av kyld enportionsmat -
Förfrågningsunderlag****Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna förfrågningsunderlag för upphandling: Transporter av kyld enportionsmat.**Ärendebeskrivning**

Upphandling: Transporter av kyld portionsmat till personer med ordinärt boende (eget boende). För närvarande beräknas antal servicetagare/leveransadresser uppgå till c:a 400 - 500 st. Servicetagare får leverans två gånger per vecka.

Beräknat värde under avtalstiden (2 +1+1 år) 7.000.000:-

Beslutsunderlag

Bifogade filer.

Beredningsansvariga

Anders Blom

Beslutet ska skickas till

Upphandlingsbyrån

§ 298

Diarienumr: KS-2021/00891

Upphandling: Bilpool - Förfrågningsunderlag**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att anta förfrågningsunderlag för upphandling: Bilpool.**Ärendebeskrivning**

Avtalet avser en extern bilpool för Umeå kommuns centrala verksamheter och för kommundelarna Holmsund, Hörnefors och Sävar samt övriga avropsberättigade. Bilpoolstjänsten ska bestå av ett bilpoolssystem (bokningssystem) och en fordonspark. Bilpoolen ska placeras utifrån behov och efterfrågan på olika platser, i första hand, inom Umeå kommuns tätort.

Avtalet har för närvarande 18 fordon och omsätter c:a 1,2 miljoner per år.

Beslutsunderlag

Se bifogade filer.

Beredningsansvariga

Anders Blom

Pia Wangbergh

Beslutet ska skickas till

Upphandlingsbyrån

§ 299

Diarienum: KS-2021/00897

Upphandling: Utredning, stöd och behandling av alkohol, droger och spel - Förfrågningsunderlag

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna förfrågningsunderlag för upphandling: Utredning, stöd och behandling av alkohol, droger och spel.

Ärendebeskrivning

Syftet med tjänsterna som upphandlas är att beställare ska få stöd och hjälp i att identifiera, utreda och behandla riskbruk, skadligt bruk, beroende och medberoende på grund av alkohol, droger och spel. Processen ska ge individen stöd och vägledning till ett liv utan riskbruk, skadligt bruk, beroende och medberoende. Då det finns stöd i forskning att motivationen är en viktig faktor för ett lyckat resultat, är vi som köpare av tjänst angelägna att erbjuda medarbetare möjligheten till individuell behandling eller gruppbehandling.

Utvärdering: Bästa förhållande mellan pris och kvalitet.

Avtalets omfattning: Cirka 2 miljoner kronor per år.

Övriga avropsberättigade: Norrlandsoperan, Robertsfors kommun, Vännäs kommun, Vännäs Fastigheter AB, Fastighetstjänster i Vännäs AB, Kvarkenhamnar AB, Umeå Energi AB, Umeå Energi Elnät AB, Umeå Energi Elhandel AB, Umeå Energi UmeNet AB, Umeå Energi Sol Vind & Vatten AB

Beslutsunderlag

Samtliga upphandlingsdokument.

Beredningsansvariga

Linda Vestin

Pia Wangbergh

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2021-10-05

Beslutet ska skickas till
upphandlingsbyran@umea.se

§ 300

Diarienum: KS-2021/00851

Förvärv av fastigheten Umeå Ön 1:45**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna bifogat avtal avseende förvärv av fastigheten Umeå Ön 1:45 samt att ge mark- och exploateringschefen i uppdrag att underteckna det upprättade köpeavtalet

att ge mark- och exploateringsingenjör, Anders Ottosson, fullmakt att för Umeå kommuns räkning genomföra affären och på tillträdesdagen hantera aktuell ersättning från kommunens förvaltningskonto 8420-2,924 294 515-3 i Swedbank.

Ärendebeskrivning

Förvärv av fastigheten Umeå Ön 1:45 i enlighet med de intentioner som beskrivs i den fördjupade översiktsplanen för Ön avseende stadens tillväxt. Förvärvet ingår i MEX uppdrag att säkra kommunens markförsörjning så att det finns kommunal mark för Umeås nuvarande och framtida tillväxt.

Beslutsunderlag

Se bifogat "Köpeavtal"

Beredningsansvariga

Helen Nilsson

Anders Ottosson

Beslutet ska skickas till

Helen Nilsson

Anders Ottosson

§ 301

Diarienum: KS-2021/00869

Förvärv av fastigheterna Smörjaren 2 och 3**Beslut****Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar**

att godkänna bifogat avtal avseende förvärv av fastigheterna Umeå Smörjaren 2 och 3 samt att ge mark- och exploateringschefen i uppdrag att underteckna det upprättade köpeavtalet

att ge mark- och exploateringsingenjör, Anders Ottosson, fullmakt att för Umeå kommuns räkning genomföra affären och på tillträdesdagen hantera aktuell ersättning från kommunens förvaltningskonto 8420-2,924 294 515-3 i Swedbank

Ärendebeskrivning

Förvärv av fastigheterna Umeå Smörjaren 2 och 3 i enlighet med de intentioner som beskrivs i den pågående strukturomvandlingen för Teg (innanför ringen-projektet). Förvärvet ingår i MEX uppdrag att säkra kommunens markförsörjning så att det finns kommunal mark för Umeås nuvarande och framtida tillväxt.

Beslutsunderlag

Se bifogat "Köpeavtal"

Beredningsansvariga

Helen Nilsson

Anders Ottosson

Beslutet ska skickas till

Helen Nilsson

Anders Ottosson

§ 302

Diarienum: KS-2019/00254

Redovisning av delegationsbeslut: Stöd till lokalt ledd utveckling på Umeå landsbygd (LLU-stöd), Sörfors Intresse/bygdegårdsförening**Beslut**

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbeslutet.**Ärendebeskrivning**

Beslutsfattare enligt fastställd delegationsordning: Jennie Bergvall Kalén, utvecklingsstrateg landsbygd, övergripande planering.

Sörfors intresse- och bygdegårdsförening har beviljats 35 000 kr från Stöd till lokalt ledd utveckling (LLU-stöd), ett av Föreningsbyråns stöd till föreningslivet specifikt riktat till Umeå landsbygd. Beviljade medel ska användas för att upprätta en grillkåta i anslutning till Sörfors by. Grillkåtan kommer placeras i anslutning till en skoterled och ska därmed kunna nyttjas året runt. Målet med projektet är att skapa en grillplats och ett utflyktsmål i Sörfors och därmed främja utomhusaktiviteter i närområdet.

§ 303

Diarienum: KS-2021/00022

Anmälningssärenden 2021-10-05**Remisser**

Jordbruksverket - Ändring av föreskrifter och allmänna råd om miljöhänsyn i jordbruk. Miljö- och hälsoskyddsämnden för eget yttrande. Sista dag att besvara remissen är 7 oktober 2021

Naturvårdsverket - Vägledning om tillsyn och prövning av hamnar enligt miljöbalken. Miljö- och hälsoskyddsämnden för eget yttrande. Sista dag att besvara remissen är 29 oktober 2021

Arbetsmarknadsdepartementet - Ds 2021:27 Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Gymnasie- och vuxenutbildningsämnden för eget yttrande. Sista dag att besvara remissen är 12 november 2021

Protokoll

Umeå 400 år Jubileumsbron sammanträdesprotokoll 2021-09-13

§ 304

Diarienum: KS-2021/00071

Arctic Mayors´ Forum (AMF)

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att bevilja tjänsteresa för Marie-Louise Rönnmark (S) till Arctic Circle Assembly 14-17 oktober 2021 som hålls i Reykjavik, Island.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun är medlem i Arctic Mayors´ Forum; AMF och Marie-Louise Rönnmark sitter som Sveriges representant i Executive Board.

Arctic Circle Assembly är den största årliga internationella sammankomsten kring de Arktiska frågorna. Arctic Mayors´ Forum sammanträder under Arctic Circle Assembly och Marie-Louise Rönnmark avser att delta.

AMF arbetar för att säkerställa att värderingar, mål och intressen för arktiska människor uttrycks och beaktas för att uppnå goda liv, hållbar utveckling och motståndskraftiga samhällen i Arktis. Målsättningen är att identifiera, samordna och kommunicera gemensamma frågor, styrkor, framsteg, utmaningar, problem och positioner, tillhandahålla ett forum för debatt och en öppen kommunikationskanal för medlemmarna, samarbeta och dela med sig av bra exempel på beredskap och åtgärder pga de förändringar som sker i regionen, med både fördelaktiga och negativa effekter på arktiska lokala samhällen. AMF arbetar med att påverka politik och lagstiftning inom alla områden som påverkar arktiska kommuner vid relevanta internationella institutioner, särskilt arktiska rådet, och genom nationella regeringar och att bli observatör i arktiska rådet.

Beredningsansvarig

Cathrin Alenskär

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2021-10-05

Beslutet ska skickas till

Marie-Louise Rönmark

Cathrin Alenskär

Helena Andersson, lönesupport

§ 305

Diariernr: KS-2020/00523

**Motion 19/2020: Blodgivning på betald arbetstid;
Igor Jonsson och Elmer Eriksson (M)****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla motion 19/2020: Blodgivning på betald arbetstid; Igor Jonsson (M) och Elmer Eriksson (M) enligt personalnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2020-08-31 förslår Igor Jonsson (M) och Elmer Eriksson (M):

att Umeå kommun inför möjligheten för samtliga kommunanställda att lämna blod på arbetstid.

Ärendet återremitterades av kommunfullmäktige, 2021-03-29, med uppgift att komplettera ärendet med en kostnadskalkyl.

Personalnämnden har därefter yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Beslutsunderlag

Personalnämndens protokoll 2021-09-14, § 35

Kommunfullmäktiges protokoll 2021-03-29

Kompletterande kostnadskalkyl

Motion 19/2020 Blodgivning på betald arbetstid

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

2021-10-05

Beslutet ska skickas till

Nämnderna

§ 306

Diarienum: KS-2020/00851

Motion 36/2020: Gratischeck till familjerådgivningen och en ökad tillgänglighet; Veronica Kerr, Birgitta Nordvall (KD)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 36/2020: Gratischeck till familjerådgivningen och en ökad tillgänglighet* enligt individ- och familjenämndens och jämställdhetsutskottets yttranden.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige i november 2020 yrkar Veronica Kerr (KD) och Birgitta Nordvall (KD):

att Umeå kommun erbjuder alla nyblivna förstagångsföräldrar en gratischeck för två besök till familjerådgivningen.

att Familjerådgivningen upphandlas för ökad tillgänglighet.

Individ- och familjenämndens och jämställdhetsutskottet har yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen. Stadsledningskontoret har ingen annan uppfattning.

Beslutsunderlag

Motionen

IFN protokoll 2021-03-24, § 64

Jämställdhetsutskottets protokoll 2021-05-20, § 20.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) och **Peder Westerberg (L)** – Bifall till att-sats 2.

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) *mot* bifall till Anders Ågrens m.fl. förslag om att bifalla att-sats 2. Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Motionären

§ 307

Diarienum: KS-2020/00852

Motion 37/2020: Anställ hållbarhetsstrateger till Upphandlingsbyrån; Åsa Bäckström (V) och Bore Sköld (V)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad i enlighet med stadsledningskontorets anförande.

Ärendebeskrivning

Den nu aktuella motionen inkom till Stadsledningskontoret i november 2020. Med syfte att växla upp kommunens hållbarhetsarbete och säkerställa att miljö- och klimathänsyn ställs i nödvändig omfattning i kommunens upphandlingar yrkar motionärerna att:

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att växla upp kommunens hållbarhetsarbete genom att anställa två hållbarhetsstrateger till Upphandlingsbyrån för att säkerställa att miljö- och klimathänsyn ställs i nödvändig omfattning i kommunens upphandlingar.

Stadsledningskontorets anförande

I budgetbeslutet för 2022 har kommunfullmäktige angett att kommunstyrelsens ram innefattar medelstilldelning för hållbarhetsstrateger och miljöledningssystem, 2 mnkr, motionen anses därigenom besvarad.

Stadsledningskontoret vill dock påtala att kommunfullmäktige som högsta beslutande organ i kommunen har all rätt att fatta ett sådant beslut, men att kommunfullmäktige genom att besluta och styra medel till enskilda namngivna tjänster i kommunorganisationen frångått gängse praxis och

gällande roll- och ansvarsfördelning mellan kommunfullmäktige och kommunens styrelse och nämnder.

Beslutsunderlag

Motion 37/2020: Anställ hållbarhetsstrateger till Upphandlingsbyrån
JUSK yttrande motion 37/2020

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Bore Sköld (V) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

motionärerna

§ 308

Diarienum: KS-2021/00386

Motion 3/2021: Självkostnadsprincip vid kommunal markförsäljning; Ulrika Edman (V) och Lasse Jacobson (V)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att motion 3/2021: Självkostnadsprincip vid kommunal markförsäljning anses vara besvarad i enlighet med nedanstående yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2021-02-22 yrkar Ulrika Edman (V) och Lasse Jacobson (V):

- Att exploateringsverksamheten ska drivas enligt en självkostnadsprincip i enlighet med kommunstyrelsens näringslivs- och planeringsutskottets beslut från 2005, som innebär att intäkter från försäljning av tomtmark över tid ska täcka nya exploateringskostnader.

Ulrika Edman (V) och Lasse Jacobson (V) skriver i sin motion att när kommunen säljer mark för bl. a bostadsbyggande är det rimligt att samtidigt säkra resurser för att kompensera med köp av ny mark. Vänsterpartiet menar att en långsiktig kommunal rådighet över Umeås utveckling är nödvändig för att inte riskera att godtyckliga marknadskrafter i förlängningen blir de som bestämmer kommunens utveckling. Ett nollsummespel för intäkter och utgifter vid försäljning av mark är därför en klok princip för att säkerställa en långsiktig demokratisk samhällsplanering.

Yttrande

Umeå kommun har i många år tillämpat principen om att kostnader för exploatering ska täckas av intäkter från markförsäljningar. Som Vänsterpartiet skriver tydliggjordes det 2005 genom att kommunstyrelsens

planeringsutskott beslutade att exploateringsverksamheten ska bedrivas som ett nollsummespel enligt självkostnadsprincipen, där intäkterna från försäljning av tomtmark över tid ska täcka exploateringskostnaderna (KS000303/2005).

Förutsättningarna för kommunal exploateringsverksamhet har dock förändrats och förtydligats över tid:

I slutet av 2000-talet uppmärksammades hela fastighetsverige genom det s k Årefallet på att kommuner måste förhålla sig till EU:s statsstödsregler vid försäljning av mark. Fallet handlar om Åre kommun som beslutade att överlåta ett markområde utanför Åre by till Konsum. Kommunen hade inte låtit värdera marken eller infordra några andra bud. Lidl lämnade ett anbud på marken som väsentligt översteg köpeskillingen Konsum förvärvat marken för. Ärendet togs till EU-tribunalen med grunden som otillåtet statsstöd. Detta gjorde det tydligt att kommuner inte får sälja mark och fastigheter väsentligt under marknadsvärdet då det kan leda till otillåtet statsstöd.

Sedan 2005 har fastighetspriserna också förändrats. Omkring 2008–2009 började priserna öka kraftigt i hela landet, även i Umeå. Ökningen har fortsatt i princip oavbrutet sedan dess och i Umeå steg exempelvis priset på bostadsrätter från 2005 till 2017 med 345%. De ökade fastighetspriserna ledde till att skillnaden mellan marknadsvärde på tomtmark - d.v.s. det mest sannolika priset vid en normal försäljning på en öppen och fri marknad – och kommunens markpris baserat på självkostnadsprincipen vid exploatering med tiden blivit betydande i många exploateringsområden.

För att bland annat komma till rätta med skillnaden mellan självkostnad och marknadsvärde beslutade kommunfullmäktige 2017 om ett antal nya principer för prissättning av kommunal tomtmark. De går i stora drag ut på att kommunens priser på mark för småhus, flerbostadshus och handel/kontor/hotell ska utgå från bedömningar av försiktigt marknadsvärde. Se KS-2017/00116.

Motivet till att priserna ska baseras på försiktigt marknadsvärde är att kommunen genom sitt stora markinnehav är en betydande aktör vid försäljning av tomtmark och om möjligt bör undvika att bli prisledande/prisdrivande.

Inför uppstart av varje enskilt projekt görs noggranna kalkyler över kostnader och intäkter för att säkerställa att exploateringsverksamheten sammantaget och över tid bär sina kostnader. I kalkylerna finns alltid kostnader för markförvärv inräknat. På så sätt säkerställs att det finns resurser för markförvärv.

Sammanfattningsvis: Principen om att exploateringsverksamheten ska täcka sina kostnader följs fortfarande, Umeå kommun kan uppvisa en exploateringsverksamhet i balans över tid. Det är dock inte tillåtet för kommuner att sälja fastigheter till lägre pris än marknadsvärde och riktlinjerna för prissättning har därför kompletterats. Resurser för markförvärv säkerställs i budget.

Med grund i ovanstående resonemang anses Vänsterpartiets yrkande om självkostnad vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion 3/2021: Självkostnadsprincip vid kommunal markförsäljning.

Beredningsansvariga

Helen Nilsson, Mark och exploatering

Anton Hägglund, Mark och exploatering

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Hans Lindberg (S), Bore Sköld (V) och Mattias Larsson (C) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Anton Hägglund

§ 309

Diarienum: KS-2021/00380

**Motion 9/2021: Inför en personalpolitisk fond;
Lennart Arvidsson (V) och Rebecca Sellstedt (V)****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motion 9/2021: Inför en personalpolitisk fon med hänvisning till att frågan måste hanteras i budgetprocessen 2023.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde 26 april 2021 yrkar Lennart Arvidsson (V) och Rebecca Sellstedt (V):

att Umeå kommunfullmäktige ger personalnämnden i uppdrag att utforma ett regelverk för en personalpolitisk fond från vilken personalgrupper kan ansöka medel för att bekosta tidsbegränsade projekt för att exempelvis förbättra arbetsmiljön eller prova alternativa schemamodeller.

att kommunstyrelsen finansierar fonden

Förvaltningens yttrande

Kommunfullmäktige har i de reviderade reglementena för nuvarande mandatperiod angett att nämnderna har ansvar för arbetsmiljö och kompetensförsörjning samt de operativa personalfrågorna.

Personalnämnden har ett samordningsansvar för att följa upp kompetensförsörjning och det systematiska arbetsmiljöarbetet.

För 2021 är budgeten fastlagd för alla nämnder varav kommunstyrelsen har verksamhetsutvecklingsanslag för digitalisering, social hållbarhet och bostadsförsörjning.

Frågan om behov av och ändamål för en personalpolitisk fond måste därför hanteras i budgetprocessen 2023.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Anders Ågren (M) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) och en redaktionell ändring av *...budgetprocessen ~~2022~~ till 2023* i beslutet och ärendebeskrivningen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

§ 310

Diarienum: KS-2021/00587

Motion 19/2021: Sälj kommunens semesterlägenheter i Hemavan; Petter Nilsson (SD) och Maria Nilsson (SD)**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motion 19/2021: Sälj kommunens semesterlägenheter i Hemavan enligt personalnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2020-06-21 föreslår Petter Nilsson (SD) och Maria Nilsson (SD):

att fastigheterna Björkfors 1:499, Björkfors 1:500 samt Björkfors 1:503 skall säljas

att Umeå kommun ur ett jämlikhetsperspektiv verkar för att samtliga kommunala bolag avyttrar sina fastigheter i Hemavan, Storumans kommun

att om försäljning av fastigheterna avslås ska Umeå kommun verka för ett samarbete med Region Västerbotten så att lägenheterna, de veckor eller de dagar de står outhyrda, kan hyras ut till Region Västerbotten som personalboende åt tillfällig vårdpersonal vid Tärnaby sjukstuga, ex läkarkandidater och AT-läkare.

Personalnämnden har 2021-09-14, § 36 yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige ska avslå motionen.

Beslutsunderlag

Motionen

Personalnämndens protokoll 2021-09-14, § 36.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) och **Peder Westerberg (L)** – Bifall till att-sats 1 och 2.

Andreas Lundgren (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (Avslå motionen).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) mot Anders Ågrens m.fl. förslag (bifall till att-sats 1 och 2) . Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Motionären

SLK Personal

§ 311

Diarienum: KS-2021/00637

Förslag till riktlinjer för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa riktlinjer för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare i enlighet med förslag

att riktlinjerna ska implementeras av kommunstyrelse och berörda nämnder i samband med verksamhetsplanering inför 2023.

Ärendebeskrivning

Inom ramen för kommunstyrelsens styrberedning har det under våren och sommaren 2021 upparbetats ett förslag till riktlinjer för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare.

Förslaget motsvarar det program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare som kommunen enligt kommunallagen ska upprätta varje mandatperiod.

Förslaget tydliggör hur kommunfullmäktige genom kommunens nämnder ska utöva styrning över verksamhet som utförs av externa utförare, hur allmänhetens insyn i verksamhet som överlämnas till extern utförare ska säkras samt hur uppföljning av externa utförare ska ske.

Förutom kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott har även presidierna från Äldrenämnden, Individ- och familjenämnden samt Tekniska nämnden ingått i Styrberedningen under detta arbete.

Styrberedningen har under arbetet med förslaget genomfört omvärldsbevakning av hur andra jämförbara kommuner utformat sina

riktlinjer inom området och principiella frågor om vägval och avgränsningar i riktlinjens utformning har belysts och diskuterats. Förslaget till riktlinje har även presenterats för Svenskt näringsliv och Företagarna.

Till sin hjälp har styrberedningen haft en arbetsgrupp med sakkunniga från kommunens upphandlingsbyrå och från de nämnder som har stor andel verksamhet som utförs av externa utförare.

Den planering av styrning och uppföljning som kommunstyrelse och berörda nämnder ska upprätta i enlighet med riktlinjerna bör ske i samband med kommunstyrelsens och nämndernas ordinarie verksamhetsplanering. Implementering av riktlinjen bör därför påbörjas i samband med den verksamhetsplanering kommunstyrelse och nämnder upprättar under 2022 inför verksamhetsåret 2023.

Beslutsunderlag

Förslag till riktlinje för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare

Beredningsansvariga

Pia Wangberg

Carina Edberg

Annika Kjellson Lindh

Per Hilmersson

Malin Ärlebrandt

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

§ 312

Diarienum: KS-2021/00903

Budget 2023 - innehåll, planeringsdirektiv och agenda nuläge och framtid

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att yttrandeversion av planeringsdirektiv till nämnder och bolag ska innehålla information och analyser i enlighet med förslag i ärendebeskrivningen

att fastställa innehållet på planeringsseminarium - Nuläge och framtid den 15 dec enligt förslag i ärendebeskrivningen.

att pröva möjligheten till riktade dialoger/samordning/samverkan mellan kommunens nämnder och bolag och att det ska genomföras på följande områden:

- Fler bostäder – För att möta 200 000-målet krävs fler bostäder. Sakkunniga i berörda nämnder och bolag ska därför i dialog ta fram förslag till konkret metod för att lösa eventuella knutar i planeringsprocessen för att höja takten i bostadsbyggandet. Dialogen ska dokumenteras och dokumentation ska överlämnas till Stadsledningskontoret senast 25 mars 2022. Stadsdirektör eller av stadsdirektör utsedd tjänsteperson är sammankallande och ansvarig för dialogens genomförande. Dialogen ska förankras med berörda nämnders och bolags presidier.
- Fler etableringar – Spetsa arbetet med etableringar. Sakkunniga i berörda nämnder och bolag ska i dialogform ta fram en gemensam färdplan/process som säkrar att grundläggande förmågor och förutsättningar för etableringar av bransch/företagskluster finns på plats. Dialogen ska dokumenteras och dokumentation ska överlämnas till Stadsledningskontoret senast 25 mars 2022. Stadsdirektör eller av stadsdirektör utsedd tjänsteperson är sammankallande och ansvarig för

dialogens genomförande. Dialogen ska förankras med berörda nämnders och bolags presidier.

- Klimatsäkerhet – Förstärk arbetet med klimatsäkerhet för att motverka de risker som förändringar i klimatet kan medföra (i form av värmeböljor, ihållande torka, översvämningar eller andra klimatrelaterade risker). Sakkunniga i berörda nämnder och bolag ska därför i dialog ta fram ett gemensamt förslag till vilka insatser kommunen bör prioritera i närtid för att höja klimatsäkerheten och motverka säkerhetsrisker som direkt eller indirekt orsakas av förändringar i klimatet. Dialogen ska dokumenteras och dokumentation ska överlämnas till Stadsledningskontoret senast 25 mars 2022. Stadsdirektör eller av stadsdirektör utsedd tjänsteperson är sammankallande och ansvarig för dialogens genomförande. Dialogen ska förankras med berörda nämnders och bolags presidier.

Reservation

Bore Sköld (V) och Mattias Larsson (C) reserverar sig mot beslutet att bifalla Janet Ågrens tilläggsyrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2020 om en ny budgetprocess för kommunen. Den nya processen håller nu på att implementeras inför arbetet med 2023 års budget. Den nya processen innebär att nämnder och bolag under en beredningsfas ska beredas möjlighet att yttra sig över förslag till planeringsdirektiv, inkl förslag på budgetramar för drift och investeringar, mål och uppdrag.

Planeringsdirektivet ska innehålla information och analyser inom områden som bedöms viktiga ur planeringsperspektiv. Några av dessa analyser föreslås också presenteras vid planeringsseminarium - Nuläge och framtid den 15 december 2021, dvs i början av processen för 2023 års budget. Detta planeringsseminarium ersätter tidigare Om- och invärlds dag. Under beredningsfasen ska dialog, samordning och samverkan mellan kommunens nämnder och bolag möjliggöras. Förutom eventuella medskick från senaste budgetbeslutet, har KSNAU mandat att bedöma och bestämma i vilka frågor, hur och med vilken ambition detta ska ske.

Planeringsdirektiv

Förslaget till planeringsdirektiv som kommunstyrelsen överlämnar till nämnder och bolag för yttrande den 7 december föreslås innehålla anvisning för yttrande samt information och analyser enligt följande:

Underlag/innehåll	Bolag/nämnd kan yttra sig över underlaget (Ja/Nej)
Beskrivning av nya budget- och investeringsprocessen	Nej
Anvisning inför yttrande	Nej
Beskrivning av innehåll i planeringsdirektiv	Nej
Analys skatter och intäkter	Nej
Analys demografi	Nej
Analys näringslivskonjunktur	Nej
Analys av bostadsmarknad	Nej
Analys arbetsmarknadskonjunktur	Nej
Analys kompetensförsörjning	Nej
Förslag programbeskrivning tillväxt	Ja
Analys ur klimatperspektiv	Nej
Förslag programbeskrivning klimatneutralitet	Ja
Analys gender budgeting	Nej
Analys av digitalisering	Nej
Förslag programbeskrivning digitalisering	Ja
Analys Social hållbarhet	Nej
Förslag programbeskrivning Social hållbarhet	Ja
Finansiella mål enligt senaste budgetbeslutet*	Ja
Inriktningsmål enligt senaste beslutet*	Ja
Skattesats enligt senaste budgetbeslutet*	Nej
Budgetfördelning enligt senaste budgetbeslut*	Ja
Utdelning från kommunens bolag enligt senaste budgetbeslut*	Ja
Förslag till totalram och nämndsramar drift	Ja
Förslag till totalram och nämndsramar investeringar	Ja
Befintligt org-schema/koncernstruktur	Ja
Tidigare antagna taxor och avgifter	Ja
Viktiga datum för 2022-2023	Nej
Uppföljningsplan för 2023	Nej

**Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022-2025 (KF 2021-06-21 §138)*

Innehåll på planeringsseminarium - Nuläge och framtid - 15 december 2021

I enlighet med kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer ska sammanställda analyser och underlag presenteras för kommunfullmäktige och bolagspresidier i samband med uppstart av budget- och investeringsprocessen. Detta sker vid ett planeringsseminarium den 15 december 2021. Deltagare vid planeringsseminariet är kommunfullmäktige, presidierna i de kommunala bolagen, centrala samverkansgruppen (CSG), stadsdirektörens forum (SDF) samt VD-gruppen inom Umeå kommunföretag (UKF).

Seminariet genomförs i digital form med hänvisning till fortsatta restriktivitet ur smittspridningssynpunkt.

Innehållet vid planeringsseminariet den 15 december 2021 som tar sikte på budget 2023 och plan för 2024-2026, föreslås utformas enligt följande:

Tid	programpunkt	Innehåll
8.15	Inledning/orientering	KSO hälsar välkommen Beskrivning av nya processen Beskrivning av anvisning yttrande Beskrivning av innehåll i planeringsdirektiv
8.35	Ekonomisk hållbarhet	Finansiella mål enligt senaste budgetbeslutet Analys skatter och intäkter Analys demografi
9.15	<i>Fika</i>	
9.35	Tillväxt	Analys näringslivskonjunktur Analys av bostadsmarknad Analys arbetsmarknadskonjunktur Analys kompetensförsörjning Förslag programbeskrivning tillväxt
10.15	Klimat	Analys ur klimatperspektiv Förslag programbeskrivning klimatneutralitet
10.55	<i>Bensträckare</i>	

11.05	Digitalisering	Analys av digitalisering Förslag programbeskrivning digitalisering
11.25	Social hållbarhet	Analys Social hållbarhet Förslag programbeskrivning Social hållbarhet
11.45	Avslutning	KSO

Uppdrag om riktade dialoger

I anslutning till att nämnderna och bolag ges möjlighet att yttra sig över förslag till planeringsdirektiv (dvs under perioden dec-mars) ska även dialog, samordning och samverkan mellan kommunens nämnder och bolag möjliggöras. KSNAU har mandat att bedöma och bestämma i vilka frågor, hur och med vilken ambition detta ska ske. Detta sker genom att KSNAU uppdrar till stadsdirektör att anordna dialoger mellan enskilda nämnder och/eller bolag för att diskutera och föra dialog i särskilda frågor. Slutsatser från ev. dialoger ska dokumenteras och återkopplas till KSNAU inför beslut om överlämning till partipolitisk beredning.

Beredningsansvariga

Urban Blomdal, budgetchef

Dan Gideonsson, ledningskoordinator

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med tillägget:

Att pröva möjligheten till riktade dialoger/samordning/samverkan mellan kommunens nämnder och bolag och att det ska genomföras på följande områden:

- Fler bostäder – För att möta 200 000-målet krävs fler bostäder. Sakkunniga i berörda nämnder och bolag ska därför i dialog ta fram förslag till konkret metod för att lösa eventuella knutar i planeringsprocessen för att höja takten i bostadsbyggandet. Dialogen ska dokumenteras och dokumentation ska överlämnas till Stadsledningskontoret senast 25 mars 2022. Stadsdirektör eller av stadsdirektör utsedd tjänsteperson är sammankallande och ansvarig för dialogens genomförande. Dialogen ska förankras med berörda nämnders och bolags presidier.

- Fler etableringar – Spetsa arbetet med etableringar. Sakkunniga i berörda nämnder och bolag ska i dialogform ta fram en gemensam färdplan/process som säkrar att grundläggande förmågor och förutsättningar för etableringar av bransch/företagskluster finns på plats. Dialogen ska dokumenteras och dokumentation ska överlämnas till Stadsledningskontoret senast 25 mars 2022. Stadsdirektör eller av stadsdirektör utsedd tjänsteperson är sammankallande och ansvarig för dialogens genomförande. Dialogen ska förankras med berörda nämnders och bolags presidier.
- Klimatsäkerhet – Förstärk arbetet med klimatsäkerhet för att motverka de risker som förändringar i klimatet kan medföra (i form av värmeböljor, ihållande torka, översvämningar eller andra klimatrelaterade risker). Sakkunniga i berörda nämnder och bolag ska därför i dialog ta fram ett gemensamt förslag till vilka insatser kommunen bör prioritera i närtid för att höja klimatsäkerheten och motverka säkerhetsrisker som direkt eller indirekt orsakas av förändringar i klimatet. Dialogen ska dokumenteras och dokumentation ska överlämnas till Stadsledningskontoret senast 25 mars 2022. Stadsdirektör eller av stadsdirektör utsedd tjänsteperson är sammankallande och ansvarig för dialogens genomförande. Dialogen ska förankras med berörda nämnders och bolags presidier.

Mattias Larsson (C) och Bore Sköld (V) – Avslag till Janet Ågrens (S) tilläggsyrkande.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsen. Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsen.

Bifall mot avslag till Janet Ågrens (S) tilläggsyrkande. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tillägget.

Reservation

Bore Sköld (V) och Mattias Larsson (C) reserverar sig mot beslutet att bifalla Janet Ågrens (S) tilläggsyrkande.

Beslutet ska skickas till

Nämnderna

§ 313

Diarienum: KS-2021/00874

Förslag till investeringsramar 2023-2026**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa förslag till investeringsramar summerat för åren 2023–2026 totalt för kommunen, per nämnd samt per delområde i enlighet med tjänsteskrivelsen.

att ge nämnderna i uppdrag att upprätta förslag till investeringar 2023–2026 utifrån en bedömning om genomförbarhet med hänsyn tagen till förskjutningar i investeringar 2021 och 2022.

att ge tekniska nämnden i uppdrag att avlämna yttrande över nämndernas sammanställda förslag till investeringsplan.

Ärendebeskrivning

Stadsledningskontoret har upparbetat förslag till investeringsramar för investeringar totalt för kommunen, per nämnd samt för delområden inom tekniska nämnden. Förslaget till investeringsramar tar sin utgångspunkt i nuvarande investeringsplan. Detta utifrån att det finns flera pågående projekt i den liggande planen och en bedömning är att den innehåller viss hänsyn till demografi och verksamheters beskaffenhet. Respektive ram avser hela 4-årsperioden 2023–2026. Eventuella ombudgeteringar hanteras utanför föreslagna ramar.

Förslaget belyser även de ekonomiska konsekvenserna av föreslagna investeringsramar såsom självfinansieringsgrad och beräknad förändring av kommunens låneskuld.

Tillvägagångssätt vid framtagande av investeringsramar

Utgångspunkten är nu gällande investeringsplan samt en matematisk beräkning av år 2026 som ett genomsnitt av åren 2023–2025, både totalt för kommunen och per nämnd.

I syfte att nå de finansiella målen minskas investeringsramarna för 2026 med 10% exklusive reinvesteringsmedel för fastigheter, gator och vägar samt IT. Dessa reinvesteringar har undantagits för att ge förutsättningar för att ta hand om befintliga anläggningar och samtidigt klara en ökad volym. Utöver ovanstående har justering skett för 2 nämnder enligt följande:

- Umeåregionens brand- och räddningsnämnd: Minskning av investeringsmedel med 66 mnkr då genomsnittet 2026 bygger på en ny brandstation inklusive utrustning och inventarier 2023–2024 vilket inte är aktuellt 2026.
- Teknisk nämnd: Tillförs medel motsvarande 10 mnkr för reinvesteringar i fastigheter utifrån att fastighetsbeståndet ökar.

Förslaget innebär en investeringsplan för 2023–2026 på i genomsnitt 825 mnkr/år.

Förslag till investeringsramar per nämnd (tkr)

Nämnd	Investeringsram 2023–2026
Kommunstyrelse	119 115
Teknisk nämnd	1 230 031
Byggnadsnämnd	1 711
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	1 027
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	241 225
Äldrenämnden	98 670
Individ- och familjenämnden	274 551
Fritidsnämnden	56 888
Kulturnämnden	17 849
För- och grundskolenämnden	1 243 419
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	13 650
Summa	3 298 136

Förslag till investeringsramar per delområde inom tekniska nämnden (tkr)

Delområde	Investeringsram 2023–2026
Fastigheter	505 877
Gator och vägar	447 631
Parker	57 720
IT	197 301
Övriga	21 502
Summa TN	1 230 031

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagen investeringsram innebär tillsammans med ett överskottsmål på 1% en självfinansieringsgrad på 82% för perioden. Som jämförelse var självfinansieringsgraden 87% för perioden 2016–2020. 2020 var ett exceptionellt år med både låg investeringsvolym och hög resultatnivå med anledning av pandemin. Mer rättvisande kan därför vara att jämföra med perioden 2016–2019, då den genomsnittliga självfinansieringsgraden var 67%. Förslaget till total investeringsram är således inte i linje med det finansiella målet att självfinansieringsgraden ska öka i förhållande till genomsnittet de senaste fem åren. Bedömningen är dock att det inte är rimligt att räkna in 2020. Det skulle i så fall innebära att investeringsramen skulle behöva sänkas avsevärt samtidigt som den demografiska utvecklingen visar på stora investeringsbehov en tid framöver. I dessa beräkningar ingår inte eventuella resultateffekter från mark- och exploateringsverksamheten i enlighet med det finansiella målet.

De föreslagna investeringsramarna för 2023–2026 i kombination med den planerade avskrivningsnivån för perioden enligt senaste budgetbeslut innebär en ökad upplåning exklusive mark- och exploateringsverksamhet med ca 700 mkr.

Ovanstående beräkningar bygger på den skatteunderlagsprognos som ingår i kommunfullmäktiges budgetbeslut 2021-06-21 för åren 2023–2025 samt att nämnder och styrelse håller sig inom tilldelad ekonomisk ram.

Yttrande från nämnderna

Nämnderna får i uppdrag att upprätta förslag till investeringar 2023–2026 enligt beslutade Riktlinjer för budget- och investeringsprocess samt utifrån

en bedömning om genomförbarhet med hänsyn tagen till förskjutningar i investeringar 2021 och 2022.

Tekniska nämnden får dessutom i särskilt uppdrag att avlämna ett yttrande över nämndernas sammanställda förslag till investeringsplan utifrån en bedömning av genomförbarhet.

Beslutsunderlag

Bilaga: Beräkning av investeringsramar totalt, per nämnd samt delområden

Beredningsansvariga

Urban Blomdal, budgetchef

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

Urban Blomdal

Anette Sjödin

§ 314

Diarienum: KS-2021/00875

Anvisning för nämndernas förslag till investeringsbudget 2023 och plan 2024–2026**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa anvisningar för nämndernas förslag till investeringsbudget 2023 och plan 2024–2026 enligt ärendebeskrivning.

att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisningar och mallar för nämndernas förslag till investeringsbudget 2023 och plan 2024–2026.

Ärendebeskrivning

Nämnderna ska i enlighet med Riktlinjer för budget- och investeringsprocess besluta om förslag till investeringar inom av kommunstyrelsen föreslagen investeringsram samt förslag till externförhyrningar för perioden 2023–2026.

Ett förslag till anvisning från kommunstyrelsen till nämnderna redovisas nedan. Stadsledningskontoret ska, utifrån de anvisningar kommunstyrelsen beslutar om, ta fram tillämpningsanvisningar och mallar för nämndernas förslag till investeringar och externförhyrningar för perioden 2023–2026.

Anvisning för nämndernas förslag till investeringsbudget 2023 och plan 2024–2026

Nämnderna ska i enlighet med Riktlinjer för budget- och investeringsprocess besluta om förslag till investeringar inom av kommunstyrelsen beslutat föreslag till investeringsram samt förslag till externförhyrningar för perioden 2023–2026.

Respektive nämnd ska göra en bedömning om genomförbarhet med hänsyn tagen till eventuella ombudgeteringar pga. förskjutningar i investeringar 2021 och 2022. För fastighetsinvesteringar så ska samråd ske med Tekniska nämnden/Teknik och fastighet för att säkerställa genomförbarhet och kapacitet hos Fastighet.

Tekniska nämnden får i särskilt uppdrag att avlämna ett yttrande över nämndernas sammanställda förslag till investeringsplan utifrån en bedömning av genomförbarhet.

För fritidsnämnden och kulturnämnden gäller att nya projekt bara får tillkomma under förutsättning att samband finns med nya projekt inom utbildning.

Nämndens förslag ska innefatta:

- Förslag om vilka investeringar som bör genomföras inom av kommunstyrelsen föreslagen investeringsram för nämnden
- Kategorisering/syfte med respektive föreslagen investering
 - D: Demografi, dvs nödvändiga investeringar kopplat till demografisk utveckling
 - U: Reinvestering, dvs bibehålla/vårda det vi redan har
 - K: Kostnadsbesparande (ex digitalisering, energiminskning)
 - A: Attraktiv och hållbar kommun
- Det får inte finnas ospecificerade anslag för fastighetsinvesteringar förutom för ramanslag för reinvesteringar och mindre anpassningar år 1 och 2 i planeringsperioden.
- För projekt som föreslås ligga på år 1 skall grundläggande förutsättningar som tomtmark, färdig definition av projektet samt kapacitet hos fastighet finns, dvs de ska vara genomförbara år 1.
- Samband mellan investeringsprojekt ska beskrivas; exempelvis sammanhållna objekt samt inventarier och utrustning kopplat till byggande av ny lokal.
- Två investeringsprojekt som är angelägna men som inte ryms inom av kommunstyrelsen föreslagen investeringsram för nämnden.
- Behov av nya större externförhyrningar under 2023–2026, dvs kontraktstid överstigande 10 år eller totalsumma överstigande 40mnr över kontraktstiden.
- Större projekt typ ny gymnasieskola eller större strukturella

förändringar inom en verksamhet, dvs där ambitionsnivåer har avgörande betydelse för projektets omfattning tas i särskild ordning och planeras in i ett längre tidsperspektiv.

- Skriftlig redogörelse till alla föreslagna nya eller förändrade projekt, vad/varför/kostnad skall bifogas.
- Inför överlämning till partigrupperna skall nämndernas sammanställda förslag kompletteras med behov av utrangeringar som föranleds av förslag till investeringar.

Förslag till investeringsbudget 2023 och plan 2024–2026 samt eventuella externförhyrningar ska ha beslutats av nämnd och skickats till KS diarium **senast 2022-03-25.**

Tekniska nämnden ska avlämna ett yttrande över nämndernas sammanställda förslag till investeringsplan **senast 2022-04-29.**

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Urban Blomdal, budgetchef

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

Urban Blomdal

Anette Sjödin

§ 315

Diarienum: KS-2021/00649

Yttrande över granskning av kommunens köp av konsulttjänster**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att lämna följande yttrande: Det är glädjande att kommunrevisionen uppmärksammar och lyfter fram det kommunövergripande utvecklingsarbete som kommunstyrelsen via kommunstyrelsens egen förvaltning redan vidtar för att stärka den interna kontrollen över kommunens inköps- och upphandlingsprocess.

Ärendebeskrivning

De förtroendevalda revisorerna i Umeå kommun har givit KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens rutiner för användande av konsulttjänster. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021. Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen och tekniska nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll i samband med köp och användande av konsulttjänster, bland annat med avseende på jävsproblematik.

Utifrån syftet med granskningen, uppställda revisionskriterier och vad som framkommit i granskningen bedömer KPMG att kommunstyrelsen och tekniska nämnden i Umeå kommun inte har en tillräcklig intern kontroll i samband med köp och användande av konsulttjänster. Kontrollen brister i första hand vid direktupphandling, avtalshantering och kontroll av fakturor. KPMG bedömer att på grund av den bristande kontrollen finns det en risk för att förekomst av jäv inte uppmärksammas eller fångas upp av överordnad chef. KPMG bedömer att både kommunstyrelsen och tekniska nämnden bör tillskapa en bättre kontroll över vilka avtal som respektive förvaltning ingår.

Stadsledningskontorets yttrande

Att kommunrevisionen utifrån sin granskning lämnar 8 st identiska rekommendationer till två helt olika politiska organ (kommunstyrelsen och tekniska nämnden) är minst sagt anmärkningsvärt. Särskilt då det i granskningsrapporten framkommer att kommunstyrelse och teknisk nämnd på ett flertal punkter åtskiljer sig avseende förutsättningar eller sakförhållanden som ligger till grund för sagda rekommendationer. Otydlighet i frågan om vilken instans som avses gör det onödigt svårt att yttra sig över de rekommendationer kommunrevisionen lagt fram.

Att kommunstyrelsen och tekniska nämnden enligt revisionsrapporten är så till förväxling likartade leder lätt till slutsatsen att de åtgärder Umeå kommun bör vidta är av kommunövergripande karaktär snarare än förvaltningsspecifika.

Det är därför glädjande att kommunrevisionen uppmärksammar och lyfter fram det kommunövergripande utvecklingsarbete som kommunstyrelsen via kommunstyrelsens egen förvaltning redan vidtar.

Stadsledningskontoret arbetar intensivt med ett flertal utvecklingsprojekt som sammantaget bedöms ge goda förutsättningar att hantera huvuddelen av de rekommendationer som kommunrevisionen lämnat.

Nedan följer en genomgång av kommunrevisionens rekommendationer med kommentarer från Stadsledningskontoret:

Rekommendation: Stärk kontrollen över att samtliga upphandlingar, inköp och avrop mot avtal som styrelsen och nämnden och deras förvaltningar ingår följer lagstiftning och kommunens policys, regler och riktlinjer.

Kommentar: Stadsledningskontoret arbetar där så är möjligt med stöd av ramavtal och den egna kompetensen inom Stadsledningskontorets upphandlingsbyrå. Detta för att säkerställa att upphandling sker på ett korrekt sätt, underlätta konkurrens ur ett pris- och kvalitetsperspektiv och möjliggöra intern effektivitet. Uppföljning och administration av ingångna avtal kommer att stärkas inom ramen för det arbete med att upprätta en kammungemensam avtalsdatabas som leds av Stadsledningskontorets upphandlingsbyrå.

Rekommendation: Stärk kontrollen över att förvaltningarna vid projektplanering alltid i första hand prövar om egen kompetens kan tas i anspråk.

Kommentar: Huvuddelen av alla de utvecklingsuppdrag och projekt som kommunstyrelsen bedriver bemannas med befintlig kompetens eller genom tidsbegränsade projektanställningar. Konsulttjänster bör huvudsakligen nyttjas för att tillfälligt ge tillgång till spetskompetens som är svårrekryterad och/eller som ej bör rekryteras då behovet är tillfälligt eller förekommer med oregelbunden frekvens.

Att bygga upp administration för att i kontrollsyfte dokumentera om förvaltningen prövat om egen kompetens kan tas i anspråk i dessa fall bedöms både vara byråkratiskt och kostnadsdrivande.

Om Stadsledningskontoret under ett givet projekt anlitar en viss typ av expert/sakkunnig så innebär det inte med självklarhet att denna expert/sakkunnige är lämplig att bemanna alla projekt/uppdrag som stadsledningskontoret bedriver. En jämförelse med kommunrevisionens nyttjande av olika sakkunniga/experten för att genomföra olika typer av granskningar inom olika sakområden ligger nära till hands.

Rekommendation: Stärk kontrollen av vilka konsulttjänster som köps för att motverka risken för otillåtna direktupphandlingar.

Kommentar: Rekommendationen hanteras med fördel inom ramen för pågående arbete med att utveckla processen för inköp och upphandling med särskilt fokus på avtalsförvaltning och förbättrad överblick över kommunens köpbeteende.

Rekommendation: Stärk kopplingen mellan detaljbudgetarbetet och projektbudgetarbetet för att motverka risken för större avvikelser mot budget i projekt.

Kommentar: I enlighet med revisionsrapporten arbetar kommunstyrelsen redan med kalkylering av kostnaden för identifierade behov av konsultköp inför detaljbudgetarbetet. Som även framgår av revisionsrapporten har kommunstyrelsen genom stadsdirektören sökt minimera risken för

förekomst av tilläggsuppdrag genom att begränsa personkretsen som har rätt att göra inköp/avrop mot avtal.

Rekommendation: Stärk den interna kontrollen av fakturor och attestkedjan.

Kommentar: Arbetet med att stärka den interna kontrollen i hela avtalskedjan från upphandling, avtalstecknande, avrop och attest/kontroll är ett viktigt och angeläget arbete. De uppdrag kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen inom området bedöms tillsammans med pågående översyn av attestreglemente och kommunstyrelsens delegationsordning förbättra förutsättningarna för stärkt intern kontroll och minska risk för att jävsituationer uppkommer.

Rekommendation: Uppmuntra förvaltningen/förvaltningarna att i större omfattning ta Upphandlingsbyråns tjänster i anspråk vid samtliga upphandlingar för att stärka affärsmässigheten i samband med upphandling och inköp.

Kommentar: Upphandlingsbyrån är en enhet inom stadsledningskontoret och nyttjas frekvent av stadsledningskontorets övriga avdelningar och enheter.

Rekommendation: Uppdra åt stadsdirektör och förvaltningschef att förtydliga hur förvaltningarna ska arbeta för att i första hand ta egen personal i anspråk för projektuppdrag.

Kommentar: Så sker redan idag. Huvuddelen av alla de utvecklingsuppdrag och projekt som kommunstyrelsen bedriver bemannas med befintlig kompetens eller genom tidsbegränsade projektanställningar. Konsulttjänster ska huvudsakligen nyttjas för att tillfälligt ge tillgång till svårrekryterad spetskompetens.

Rekommendation: Uppdra åt stadsdirektör och förvaltningschef att förtydliga hur förvaltningen ska arbeta med att säkerställa att kompetensöverföring sker till den egna personalen i samband med att konsulter tas i anspråk i projekt och särskilda uppdrag.

Kommentar: Där så är möjligt sker det redan idag. I flera fall är det dock inte rimligt, genomförbart eller kostnadseffektivt.

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunrevisionen

§ 316

Diarienumr.: KS-2021/00679

Svar på remiss: SOU 2021:56 Nya regler om utländska föräldraskap och adoption i vissa fall**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna förslag till yttrande.

Ärendebeskrivning

Utredningens uppdrag har varit att se över reglerna om rättsliga föräldraskap till barn i internationella situationer. Uppdraget har huvudsakligen varit uppdelat på tre delfrågor. I uppdraget har ingått att:

- Ta ställning till hur den kvinna i en samkönad relation, som inte har fött det barn som frågan om föräldraskapet avser och som enligt utländsk lag eller en utländsk fastställelse anses vara barnets förälder, ska kunna anses vara barnets förälder även efter att ha flyttat till Sverige
- Att överväga att införa regler om utländska moderskap för en kvinna som inte har fött barnet och som inte heller är gift eller sambo med den som har fött barnet, genom att kvinnan som anses vara barnets mor omedelbart på grund av utländsk lag kan anses vara barnets mor även i Sverige, samt om det bör införas regler för att erkänna ett sådant utländskt moderskap när det har fastställts genom dom eller bekräftelse
- Att överväga att införa en lagreglering som gör det möjligt för en tilltänkt förälder att bli rättslig förälder till ett barn i Sverige som har tillkommit efter ett surrogatarrangemang i utlandet, när detta krävs med hänsyn till barnets rätt till privatliv och barnets bästa. Med begreppet tilltänkt förälder avses i det följande en person som har ingått ett surrogatarrangemang med en surrogatmoder och som i ett annat land betraktas som rättslig förälder till det barn som har tillkommit efter surrogatarrangemanget.

Utredningen synliggör omotiverade skillnader vad gäller erkännande av föräldraskap för olikkönade och samkönade par. Avsaknaden av lagregler för samkönade par innebär att föräldrarna och barnet inte sällan måste genomgå en onödig och utdragen process för att uppnå samma familjerättsliga status som etablerats utomlands. Utredningen föreslår att bestämmelserna om föräldraskap i internationella situationer för den kvinna i en samkönad relation som inte själv har fött barnet ska utformas på motsvarande sätt som reglerna om faderskap i lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor och lagen (1979:1001) om erkännande av nordiska faderskapsavgöranden, och att dessa båda lagar samtidigt byter namn för att reflektera att de omfattar föräldraskap av båda kön.

Vad gäller surrogatarrangemang finns ingen samsyn internationellt i frågan om det bör vara tillåtet att bli förälder genom ett sådant eller inte. I svensk rätt finns det inga regler om surrogatarrangemang och det är inte tillåtet att genomföra surrogatmoderskap i svensk hälso- och sjukvård. Det finns inte heller några regler som gör det möjligt för en tilltänkt mor att rättsligt betraktas som barnets mor i Sverige, bortsett från vad som gäller vid adoption. Surrogatarrangemang förekommer dock i flera länder. En rimlig utgångspunkt är enligt utredningen att föräldrar och barn som flyttar till Sverige inte ska behöva förlora sin familjerättsliga status.

Utredningen gör en distinktion i enlighet med uppdraget – mellan de fall där den eller de tilltänkta föräldrarna (vilket i utredningen avser en person som har ingått ett surrogatarrangemang med en surrogatmoder och som i ett annat land betraktas som rättslig förälder till det barn som har tillkommit efter surrogatarrangemanget) har sin huvudsakliga anknytning till ett land utanför Sverige, samt de fall där de tilltänkta föräldrarna har sin huvudsakliga anknytning till Sverige.

I det första fallet föreslår utredningen att det dels att det ska vara möjligt att erkänna en utländsk fastställelse av moderskap efter ett surrogatarrangemang, dels att ett utländskt moderskap som följer direkt av lag efter ett surrogatarrangemang ska kunna gälla här. De föreslagna reglerna om moderskap är i huvudsak avsedda att ge lagstöd åt att utländska moderskap för den kvinna som inte fött barnet och inte heller var gift eller sambo med den som fött barnet ska kunna erkännas eller gälla i Sverige i vissa särskilda situationer. Utredningen föreslår även att motsvarande regler ska gälla faderskap efter surrogatarrangemang, för den man som inte har genetisk koppling till barnet och som inte var gift eller

sambo med den som fött barnet. På så vis kommer regleringen bli konsekvent och förutsebar.

I det andra fallet, där barn tillkommit efter ett surrogatarrangemang, när de tilltänkta föräldrarna har sin huvudsakliga anknytning till Sverige, gör utredningen en avvägning mellan å ena sidan behovet av att säkerställa barnets rättigheter och bästa genom att införas regler som gör det möjligt att tillerkänna en faktisk familjerelation mellan barnet och dess tilltänkta föräldrar familjerättslig status i Sverige, och å andra sidan inte uppmuntra till kringgåenden av svensk lagstiftning eller till surrogatarrangemang i utlandet. Utifrån detta föreslår utredningen undantag i adoptionsreglerna när det finns synnerliga skäl att bifalla adoptionsansökan för att bekräfta en faktisk familjerelation, samt att möjligheten till särskilt förordnad vårdnadshavare utökas, för att säkerställa barnets rättsliga skydd under adoptionsprocessen.

Kommunstyrelsens yttrande

Umeå kommun ser mycket positivt på utredningens förslag att föräldraskap som fastställts utomlands ska registreras i Sverige för samkönade par på samma sätt som faderskap inom olikkönade relationer gör idag.

Vad gäller de delar av utredningen som behandlar familjebildning genom surrogatarrangemang är en grundläggande princip att adoption inte får ske mot betalning. Handel med barn ska under inga omständigheter få förekomma. Principen om att adoption inte får ske mot ersättning kommer också till uttryck i barnkonventionen (artikel 21), 1993 års Haagkonvention (artikel 4) och 2008 års Europarådskonvention (artikel 17). Enligt 7 kap. 2 § brottsbalken är det straffbart att vid annans adoption av ett barn utverka samtycke eller tillstånd till adoption, bl.a. genom att utlova eller ge otillbörlig ersättning. Umeå kommun ser komplexiteten i frågan ur såväl ett jämställdhetsperspektiv som ur ett barnperspektiv och ser positivt på att utredningen har en tydlig ansats att lösa de rättsliga problem som uppstår för de barn som tillkommit genom surrogatarrangemang i utlandet, och anpassa juridiken till den verklighet som redan idag existerar.

Umeå kommuns vill också lyfta vikten av barnkonventionen och att Sveriges jämställdhetspolitik med fokus på makten att forma samhället och sitt eget liv tas i beaktning. Det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet mäns våld mot kvinnor ska upphöra lyfter särskilt att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. Ett större utrymme för eventuella konsekvenser och risker för exploatering vad gäller kvinnors utsatthet i länder utanför Sverige hade varit önskvärt att se i utredningen som en del också av Sveriges ambition att driva en feministisk utrikespolitik.

Beslutsunderlag

SOU 2021:56 Nya regler om utländska föräldraskap och adoption i vissa fall

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Justitiedepartementet, ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till ju.L2@regeringskansliet.se Ange diarienummer Ju2021/02514 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Skicka svar senast 26 oktober.

§ 317

Diarienum: KS-2021/00678

Svar på remiss: SOU 2021:49 Kommuner mot brott**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens beslutar

att avge yttrande enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Betänkande SOU 2021:49 kommuner mot brott föreslår en ny lag som ger kommuner ett brottsförebyggande ansvar. Kommunen ska ta fram en lägesbild, göra en orsaksanalys och ta fram en åtgärdsplan mot dessa som sedan följs upp av kommunfullmäktige vartannat år.

Förslaget innebär också att kommunen ansvarar för att samordna det brottsförebyggande arbetet inom sitt geografiska område. En brottsförebyggande funktion bör finnas i kommunen och kunskapsstöd kommer erbjudas via Brå och operativt stöd via Länsstyrelsen.

Förslaget kommer inte innebära stora förändringar i det sätt som Umeå kommun idag organiserar sitt brottsförebyggande arbete.

Beslutsunderlag

Yttrande. Bilaga.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Justitiedepartementet

§ 318

Diariernr: KS-2021/00318

Redovisning av motioner 2021, delrapport 2**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att lägga redovisningen av motioner till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Mellan åren 2015 och 2021 har det lämnats in 294 motioner. 241 av 294 motioner (82 %) har hanterats av kommunfullmäktige. I skrivande stund återstår därmed 53 motioner. Av de 53 kvarvarande motionerna är 22 motioner på väg i den politiska beslutsprocessen för att läggas i kö till kommunfullmäktiges behandling. Återstående motioner finns redovisade i bilaga och är fördelade över åren enligt följande:

År	Antal inkomna	Antal kvar	I kö till KF eller på väg till kö
2021	28	28	12
2020	42	19	10
2019	32	2	0
2018	51	3	0
2017	48	0	0
2016	40	0	0
2015	53	1	0
Summa	294	53 (18 %)	22

Beslutsunderlag

Redovisning av motioner 2021, delrapport 2.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Beslutet inklusive bilagan Redovisning av motioner, delrapport 2 skickas till:

Malin Lagervall

Fredrik Lundberg (UKF AB)

Urban Helmersson

Peter Juneblad

Carina Lindberg

Jerker Eriksson (AB Bostaden)

Elin Pietroni (UPAB)

Annika Dalén

Stefan Larsson

Jan Ridfeldt (Umeå Energi)

Tomas Blomqvist (Vakin)

§ 319

Diariernr: KS-2021/00896

Information om uppdrag 22: Utredda alternativ för en ny gymnasieskola

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar förvaltningscheferna för Teknik och fastighet Karin Isaksson och Utbildning Ann-Christine Gradin om ärendet.

Umeå kommun behöver utöka antalet platser på gymnasiet då elevantalet ökar. På sikt finns ett behov av 1 000 nya platser.

Det pågår en utredning av hur lokalbristen inom gymnasiet ska lösas. På sikt kan det bli aktuellt att bygga en helt ny skola, men ett första steg blir i stället att använda befintliga lokaler genom utbyggnader och omflyttning.